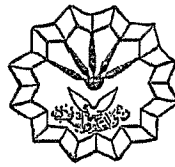

۱۲۶۰.

دانشگاه رازی
دانشکده علوم
گروه زیست شناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته‌ی زیست شناسی گرایش

تکوینی

بررسی اثر فاکتور رشد شبه انسولینی I-IGF-I) روی سلول‌های تمایز یافته

PC12 پس از اعمال فشار هیدروستاتیک

اساتید راهنما:

دکتر مه‌ری آزادبخت

دکتر علی امینی

نگارش:

اسماعیل تحملی رودسری

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد
تیمه مرادلو

۱۳۸۸/۲/۶

اسفند ۱۳۸۷

۱۲۶۰۵۰

کلیه حقوق مادی مترتب بر نتایج مطالعات ، ابتکارات و
نوآوری های ناشی از تحقیق موضوع این پایان نامه
متعلق به دانشگاه رازی است .

دانشگاه رازی

دانشکده علوم

گروه زیست شناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته‌ی زیست شناسی
گرایش تکوینی

اسماعیل تحملی رودسری

تحت عنوان:

بررسی اثر فاکتور رشد شبه انسولینی یک روی سلول‌های تمایز یافته PC12 پس
از اعمال فشار هیدرواستاتیک

در تاریخ ۸۷/۱۲/۱۰ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه **عالی** به تصویب نهایی رسیده است.

امضاء	با مرتبه علمی استادیار	دکتر مه‌ری آزادبخت	۱-استاد راهنما
امضاء	با مرتبه علمی دانشیار	دکتر علی امینی	۲-استاد راهنما
امضاء	با مرتبه علمی استاد	دکتر نصراله رستگار پویانی	۳-استاد داور داخلی
امضاء	با مرتبه علمی دانشیار	دکتر رستم قربانی	۴-استاد داور خارجی

باتشکر و سپاس از

اساتید ارجمند و محترم جناب آقای دکتر امینی و خانم دکتر مهري آزادبخت که در تمامی مراحل تحقیق باتلاش، مهربانی و راهنمایی مستمر خویش همواره مایه امیدواری و دلگرمی من بودند. جناب آقای دکتر نصرالله رستگار پویانی که به عنوان ممتحن داخلی زحمت قرائت پایان نامه و حضور در جلسه دفاع را کشیدند.

جناب آقای دکتر رستم قربانی که به عنوان استاد مدعو از دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه زحمت قرائت پایان نامه و حضور در جلسه دفاع را کشیدند.

اساتید محترم گروه زیست شناسی آقایان دکتر شریفی، دکتر یوسف وند، دکتر قبادی و نجفی مهر که در این مدت مطالب فراوانی از آنها آموختم.

سرکار خانم زهرا مختاری مسئول دفتر دوست داشتنی گروه زیست شناسی.

همکلاسی های عزیز و مهربانم خانم ها آزاده رثوفی، ریحانه معتمدی، زهرا رشیدی، پریسا کمانگر بهرامی، نازنین کریمی و مریم مومنی که همواره مرا شرمندۀ محبت های خود نموده اند و در تمام مراحل کار یار و یاور من بوده اند.

دوستان بسیار عزیزم آقایان داریوش سمیعی، بهروز برنده، علی بازدار و خانم محدثه افروشه که هیچگاه محبت خود را از من دریغ نمودند.

دوستان عزیز در بخش های مختلف زیست شناسی به خصوص آزمایشگاه تکوین و بیوسیستماتیک.

و با سپاس فراوان از تک تک اعضای خانواده که از جان و دل مرا در این دوره همراهی نمودند.

تقدیم به

مادرم که زندگی ام از اوست

همسرم که هستی من است

و خانواده عزیزم که دوستشان دارم

چکیده

فاکتور رشد شبه انسولینی یک به عنوان یک فاکتور مهم در افزایش رشد و مهاجرت سلولی بوده و همچنین عامل نگهدارنده سلول‌ها در مقابل مرگ سلولی و استرس‌ها است و نوریت‌زایی را در سلول‌های عصبی تحریک می‌کند. یکی از عوامل استرس‌زا برای سلول افزایش میزان فشار هیدرواستاتیک بیش از حد فیزیولوژیک است که سبب اختلال در عملکرد آن می‌شود. با توجه به اختلالی که فشار هیدرواستاتیک در اتصال سلول‌ها به بستر ایجاد می‌کند پیشنهاد شده که مرگ سلولی حاصل از آن از نوع آنوکیز است. این تحقیق برای بررسی اثر جبرانی IGF-I در مقابل استرس فشار هیدرواستاتیک بر سلول‌های عصبی طراحی شد. در این مطالعه سلول‌های عصبی PC12 در محیط کشت RPMZ1640 کشت داده شده و تحت تیمار با غلظت ۲۱۴ نانومولار استئورسپورین به نوروئیت‌ها بالغ تمایز یافتند. سلول‌های تمایز یافته در دو گروه مطالعه شدند. گروه اول سلول‌هایی که فشار هیدرواستاتیک بر آن‌ها اعمال نشد و گروه دوم به اتاقک فشار منتقل شده و به مدت ۲ ساعت در معرض ۱۰۰ میلی‌متر جیوه فشار هیدرواستاتیک قرار گرفتند. در هر گروه دو تیمار انجام شد که به تیمار I محیط کشت بدون IGF-I و به تیمار II محیط کشت ۱۰ نانومولار IGF-I اضافه شد.

نتایج حاصل از اثر IGF-I بر نوروئیت‌های PC12 نشان داد، در گروه ۱ که در معرض فشار هیدرواستاتیک نبودند، نوروئیت‌هایی که به محیط کشت آنها IGF-I اضافه شده بود میزان زنده ماندن، مورفولوژی (TNL)، توانایی چسبندگی به بستر و توانایی مهاجرت نوروئیت‌ها نسبت به نوروئیت‌هایی با محیط کشت بدون IGF-I افزایش نشان داد ($P < 0.05$). در گروه ۲ که در معرض فشار هیدرواستاتیک بودند نوروئیت‌هایی که به محیط کشت آنها IGF-I اضافه شده بود کاهش میزان زنده ماندن، میزان رشد زواید نوروئیت (TNL)، توانایی چسبندگی به بستر و توانایی مهاجرت نوروئیت‌ها که ناشی از استرس فشار هیدرواستاتیک بود توسط IGF-I جبران شد و نسبت به نوروئیت‌هایی که محیط کشت آن‌ها بدون IGF-I بود افزایش نشان دادند ($P < 0.05$).

به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت IGF-I آسیب‌های حاصل از افزایش میزان فشار هیدرواستاتیک که سبب ایجاد استرس در نوروئیت‌ها شده بود را جبران کرد. فشار هیدرواستاتیک با ایجاد تغییر در مورفولوژی نوروئیت و کاهش طول نوریت‌های آن و کم کردن توانایی اتصال سلول به بستر و کم کردن توانایی مهاجرت نوروئیت‌ها همراه بود. IGF-I اتصال سلول به بستر را تقویت و مهاجرت سلولی را افزایش داد و از بروز مرگ سلولی که به نظر می‌رسد از نوع آنوکیز باشد جلوگیری کرد. همچنین IGF-I نوریت‌زایی را در سلول‌ها تحریک کرده و سبب افزایش طول نوریت‌ها شد.

کلید واژه‌ها : فشار هیدرواستاتیک ، رده سلولی PC12 ، IGF-I

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	فصل اول - مقدمه.....
۲.....	۱-۱- فاکتور رشد شبه انسولینی (IGF).....
۴.....	۱-۱-۱- رسپتور فاکتورهای رشد شبه انسولینی (IGF-IR and IGF-IIR).....
۵.....	۱-۱-۲- پروتئینهای متصل شونده به فاکتور رشد شبه انسولینی (IGFBP).....
۵.....	۱-۱-۳- فعالیت های فاکتور رشد شبه انسولینی.....
۶.....	۱-۲- نقش فاکتور های رشد شبه انسولینی در مهاجرت سلولی.....
۷.....	۱-۲-۱- مهاجرت لنفوسیت T.....
۸.....	۱-۲-۲- حرکت اسپرم.....
۸.....	۱-۲-۳- لانه گزینی جنین.....
۹.....	۱-۲-۴- ترمیم پوست.....
۱۰.....	۱-۲-۵- ترمیم استخوان.....
۱۱.....	۱-۲-۶- تکوین و ترمیم سیستم عصبی.....
۱۱.....	۱-۲-۷- تکوین و ترمیم عضله اسکلتی.....
۱۲.....	۱-۲-۸- مهاجرت سلولهای عضلانی رگ.....
۱۳.....	۱-۲-۹- مهاجرت سلولهای اندوتلیال در هنگام آنژیوژنیزس.....
۱۴.....	۱-۲-۱۰- مهاجرت سلولهای نوروبلاست.....
۱۵.....	۱-۲-۱۱- تاثیر IGF-I بر مهاجرت و بقاء سلولهای پیشساز سلولهای جنسی Zebra fish.....
۱۶.....	۱-۲-۱۱-۳- IGF-I میانجی مسیرهای حیاتی در سلولها.....
۱۸.....	۱-۳-۱- آپوپتوز، مرگ سلولی برنامه ریزی شده (PCD).....
۱۹.....	۱-۳-۲- Anokis.....
۲۱.....	۱-۳-۳- ژنها تنظیم کننده آپوپتوز:.....
۲۲.....	۱-۳-۳-۱- P 53.....

- ۲۳..... ۱-۳-۲- پروتئین های خانواده Bcl-2:
- ۲۴..... ۱-۴- مهار آپوپتوز توسط IGF-I با فعال کردن مسیر PI₃-K/AKT
- ۲۶..... ۱-۵- IGF ها محافظت کننده در مقابل استرس سلولی
- ۲۷..... ۱-۵-۱- فقدان سرم
- ۲۸..... ۱-۵-۲- سیتوکینها
- ۲۹..... ۱-۵-۳- استرس اکسیداتیو
- ۳۰..... ۱-۵-۴- هیپوکسیا/ایسکمیا
- ۳۱..... ۱-۵-۵- اشعه ماوراءبنفش (U.V)
- ۳۱..... ۱-۵-۶- سرامید
- ۳۲..... ۱-۵-۷- نفوذ کلسیم
- ۳۳..... ۱-۵-۸- استرس گلوکز
- ۳۳..... ۱-۵-۹- کاهش چسبندگی به سوبسترا
- ۳۵..... ۱-۶- نیروهای مکانیکی در سیستمهای بیولوژیک
- ۳۶..... ۱-۶-۱- هدایت مکانیکی از طریق کانال های دریچه مکانیکی
- ۳۶..... ۱-۶-۲- هدایت مکانیکی بوسیله کمپلکس اسکلت سلولی - ماتریکس خارج سلولی
- ۳۷..... ۱-۷- پاسخ های سلولی به محرک و استرسها
- ۳۸..... ۱-۸- فشار هیدرواستاتیک در سیستم های بیولوژیک
- ۴۰..... ۱-۹- فرضیات تحقیق
- ۴۲..... فصل دوم - مواد و روشها
- ۴۳..... ۱-۲- مواد و محلول های آزمایش
- ۴۳..... ۱- محیط کشت پایه (RPMI 1640)
- ۴۳..... ۲- FBS
- ۴۴..... ۳- محلول Trypsin /EDTA
- ۴۴..... ۴- آنتی بیوتیک Pen / Strep
- ۴۴..... ۵- محلول Non- Essential Amino Acids (100x)

- ۴۵..... ۶- محلول (100x) L-Glutamin 200mM
- ۴۵..... ۷- استئوروسپورین
- ۴۵..... ۸- IGF-I
- ۴۵..... ۹- BSA
- ۴۶..... ۱۰- محلول DMSO
- ۴۶..... ۱۱- محلول تریپان بلو 0.4%
- ۴۶..... ۱۲- محلول کریستال ویولت 2%:
- ۴۷..... ۱۳- بافر PBS (بدون Ca^{++} و Mg^{++})
- ۴۷..... ۱۴- محلول فیکساتیو پارافرمالدهید 4% (w/v)
- ۴۷..... ۲-۲- وسایل اولیه مورد نیاز:
- ۴۸..... ۳-۲- تجهیزات بنیادی:
- ۴۸..... ۴-۲- تقسیم بندی مراحل تحقیق
- ۴۹..... ۲-۴-۱- رده سلولی PC12
- ۵۰..... ۲-۴-۲- کشت سلولهای رده PC-12
- ۵۰..... ۲-۴-۲-۱- تحویل سلول به صورت زنده
- ۵۰..... ۲-۴-۲-۲- مراقبت روزمره و تعویض محیط کشت
- ۵۰..... ۲-۴-۲-۳- پاساژ و حفظ ذخیره سلولی
- ۵۱..... ۲-۴-۲-۴- ذخیره سلولها به صورت منجمد
- ۵۱..... ۲-۴-۲-۳- شمارش سلولی
- ۵۲..... ۲-۴-۲-۴- تمایز سلولهای رده PC12
- ۵۲..... ۲-۴-۲-۶- سیستم اعمال فشار هیدرواستاتیک
- ۵۳..... ۲-۴-۲-۷- تیمار نوروها با IGF-I
- ۵۵..... ۲-۴-۲-۸- بررسی مورفولوژی نوروها
- ۵۷..... ۲-۴-۲-۹- بررسی توانایی چسبندگی نوروها به سوبسترا
- ۵۸..... ۲-۴-۲-۱۰- بررسی توانایی مهاجرت نوروها

۶۰.....	۵-۲- روشهای آماری.....
۶۱.....	فصل سوم- نتایج.....
۶۲.....	نتایج.....
۶۲.....	۱-۳- طرح تحقیق.....
۶۳.....	۲-۳- اثر IGF-I روی نورونهای تمایز یافته PC12 پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
۶۳.....	۱-۲-۳- اثر IGF-I بر میزان زنده ماندن نورونهای تمایز یافته PC12.....
۶۵.....	۲-۲-۳- اثر IGF-I بر مورفولوژی نورون های تمایز یافته PC12.....
۶۸.....	۳-۲-۳- اثر IGF-I بر توانایی چسبندگی به بستر نورونهای تمایز یافته PC12.....
۶۹.....	۴-۲-۳- اثر IGF-I بر توانایی مهاجرت نورون های تمایز یافته PC12.....
۸۰.....	فصل چهارم - بحث.....
۸۱.....	بحث.....
۸۷.....	نتیجه گیری و پیشنهاد.....
۸۸.....	منابع.....
أ.....	فهرست مطالب.....
ج.....	فهرست شکل ها.....
ح.....	فهرست جداول.....
خ.....	فهرست نمودارها.....

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۳	شکل ۱-۱- نمایشی از ترشح IGF-I توسط کبد و کنترل فیدبکی GH در هیپوفیز قدامی.....
۴	شکل ۲-۱- فعالیت IGF-IR و IGF-IIR پس از اتصال لیگاند.....
۶	شکل ۳-۱- آبخار سیگنالی و دو مسیر اصلی مشخص که توسط فعالیت این IGF-IR راه اندازی می‌شود.....
۱۴	شکل ۴-۱- تاثیر IGF-I بر مهاجرت سلولهای SH-SY5Y.....
۱۶	شکل ۵-۱- IGF-IR برای حرکت و بقا سلول‌های پیش ساز جنسی لازم است.....
۱۷	شکل ۶-۱- تنظیم رونویسی پروتئین‌هایی که در بقا سلول نقش دارند.....
۱۹	شکل ۷-۱- کمپلکس ارتباطی سلول- ماتریکس خارجی سلولی (ECM) در محل پلاک های اتصالی.....
۲۴	شکل ۸-۱- انواع ژن های مهار کننده و تشدید کننده آپوپتوزاز خانواده Bcl-2.....
۲۵	شکل ۹-۱- مسیرهای سیگنالی که توسط اتصال لیگاند به IGF-IR ایجاد می‌شود.....
۳۵	شکل ۱۰-۱- همکاری میان اینتگرین و IGF-IR.....
۵۲	شکل ۱-۲- نحوه شمارش سلولی بر روی لام نئوبار.....
۵۳	شکل ۲-۲- سیستم اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
	شکل ۳-۲- بررسی مورفومتریک سلولها از طریق قرار دادن تصویر سلول در پس زمینه های با خطوطی با فاصله های مشخص و شمارش intersection ها.....
۵۹	شکل ۲-۴- تک لایه سلولی نرون های تمایز یافته PC12 پیش از تیغ زدن و علامتگذاری.....
	شکل ۱-۳- اثر IGF-I بر مورفولوژی (طول نوریتها) نرون های تمایز یافته PC12 بدون اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
۷۵	شکل ۲-۳- اثر IGF-I بر مورفولوژی (طول نوریتها) نرون های تمایز یافته PC12 پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
	شکل ۳-۳- اثر IGF-I بر توان چسبندگی به بستر نرون های تمایز یافته PC12 بدون اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
۷۷	شکل ۴-۳- اثر IGF-I بر توان چسبندگی نرون های تمایز یافته PC12 به بستر پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....
۷۸	شکل ۵-۳- اثر IGF-I بر توانایی مهاجرت نرون های تمایز یافته PC12 از خط نشانه.....
۷۹	

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول (۱-۱) زن‌های تنظیم کننده مثبت و منفی آپوپتوز.....	۲۲
جدول ۱-۳- اثر IGF-I بر میزان زنده ماندن نورون‌های تمایز یافته PC12 در زمان‌های مختلف پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....	۷۱
جدول ۲-۳- اثر IGF-I بر مورفولوژی (طول نوریتها برحسب میکرومتر) در نورون‌های تمایز یافته PC12 در زمان‌های مختلف پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....	۷۲
جدول ۳-۳- اثر IGF-I بر توانایی چسبیدن به بستر نورون‌های تمایز یافته PC12.....	۷۳
جدول ۴-۳- اثر IGF-I بر توانایی مهاجرت نورون‌های تمایز یافته PC12.....	۷۴

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱-۳- اثر IGF-I بر میزان زنده ماندن نوروں های تمایز یافته PC12 در زمان های مختلف پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....	۷۱
نمودار ۲-۳- اثر IGF-I بر مورفولوژی (طول نوریتها بر حسب میکرومتر) در نوروں های تمایز یافته PC12 در زمان های مختلف پس از اعمال فشار هیدرواستاتیک.....	۷۲
نمودار ۳-۳- اثر IGF-I بر توانایی چسبیدن به بستر نوروں های تمایز یافته PC12.....	۷۳
نمودار ۴-۳- اثر IGF-I بر توانایی مهاجرت نوروں های تمایز یافته PC12.....	۷۴

فصل اول

مقدمه

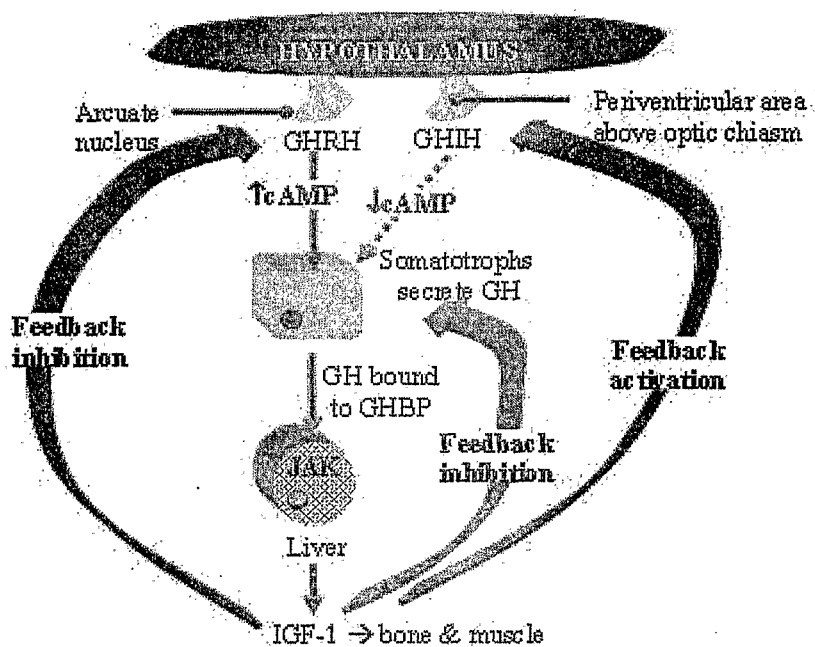
۱-۱- فاکتور رشد شبه انسولینی^۱ (IGF)

در سال ۱۹۸۷ نام فاکتور رشد شبه انسولینی برای دو پپتید فیزیولوژیکال مشابه که توالی‌های اسید آمینه آن به ظاهر حدود پنجاه درصد با پرو انسولین همولوژی داشت انتخاب شد (Daughaday et al., 1987). فاکتور رشد شبه انسولینی یک (IGF-I) ۶/۷ کیلو دالتون و فاکتور رشد شبه انسولینی دو (IGF-II) ۷/۵ کیلو دالتون جرم مولکولی داشته و دارای ساختار مشابه و سیر تکاملی پروتئینی محافظت شده می‌باشند. توالی فاکتور رشد شبه انسولینی یک و دو انسانی تا ۶۲٪ شباهت دارد (Jin Chan & Steiner, 2000). مقایسه ساختار IGF-I با پرو انسولین و تشابه آنها پیشنهاد می‌کند که زمان جدا شدن ژنهای آنها همزمان با پیدایش مهره داران است (Rindernecht & Humbel, 1978). در پستانداران مانند انسان، گوساله، خوک و سگ در IGF-I بیش از ۹۵٪ تشابه دیده می‌شود. ساختار IGF-II نیز در پستانداران بسیار مشابه است. ژن IGFها به غیر از پستانداران در پرندگان، دوزیستان، ماهیها، نماتود و مگس نیز بیان می‌شود. سالهاست نقش IGFها در رشد و تکوین عمومی انواع بافتهای مختلف شناخته شده است. دو فعالیت اصلی برای IGFs در نظر می‌گیرند که شامل فعالیت شبیه انسولین و فعالیت افزایش رشد می‌باشد. به نظر می‌رسید IGF-II برای تکوین جنینی لازم است در حالی که IGF-I برای قسمتهای بعدی زندگی مورد نیاز است (Sara & Hall, 1990). آزمایش بر روی موش نشان داد هر دو IGF برای تکوین نرمال جنین لازم است (Allan, Flint, & Patel, 2001). علاوه بر این هر دو فاکتور رشد در سیستم گردش خون، در مایع زیستی و بافتهای کامل در افراد بالغ وجود دارند (Lund et al., 1986). میزان کلی IGFها در سیستم گردش خون با افزایش سن تا زمان بلوغ افزایش می‌یابد به طوری که به محدوده ۵۰۰ نانو گرم در میلی لیتر تا ۷۰۰ نانو گرم در میلی لیتر می‌رسد و سپس به آهستگی میزان آن به ۱۰۰ تا ۲۰۰ نانو گرم در میلی

^۱ - Insulin-like growth factor

لیتر کاهش می‌یابد. بیشترین منبع IGF-I در خون بعد از تولد کبد است اگر چه ممکن است به وسیله بسیاری از بافت‌های دیگر به روش پاراکرینی ترشح شود (Yu et al., 1999).

ترشح IGF-I از کبد نتیجه تحریک توسط هورمون رشد (GH)^۱ است (شکل ۱-۱). این فاکتور فعالیت‌های فیزیولوژیکی طبیعی و همچنین در حالت‌های پاتولوژیکی مانند سرطان مهم است. این فاکتور نقش خود را در نگهداری، ترمیم و تکثیر سلولی، جلوگیری از آپوپتوز، مهاجرت سلولی، رشد و تکوین و همچنین سنتز DNA در سلول‌ها نشان داده است. تقریباً تمام سلول‌های بدن انسان به ویژه سلول‌های غضروف، استخوان، کبد، کلیه، عصب، پوست و شش‌ها از IGF-I متاثر می‌شود (Xiang et al., 2005).

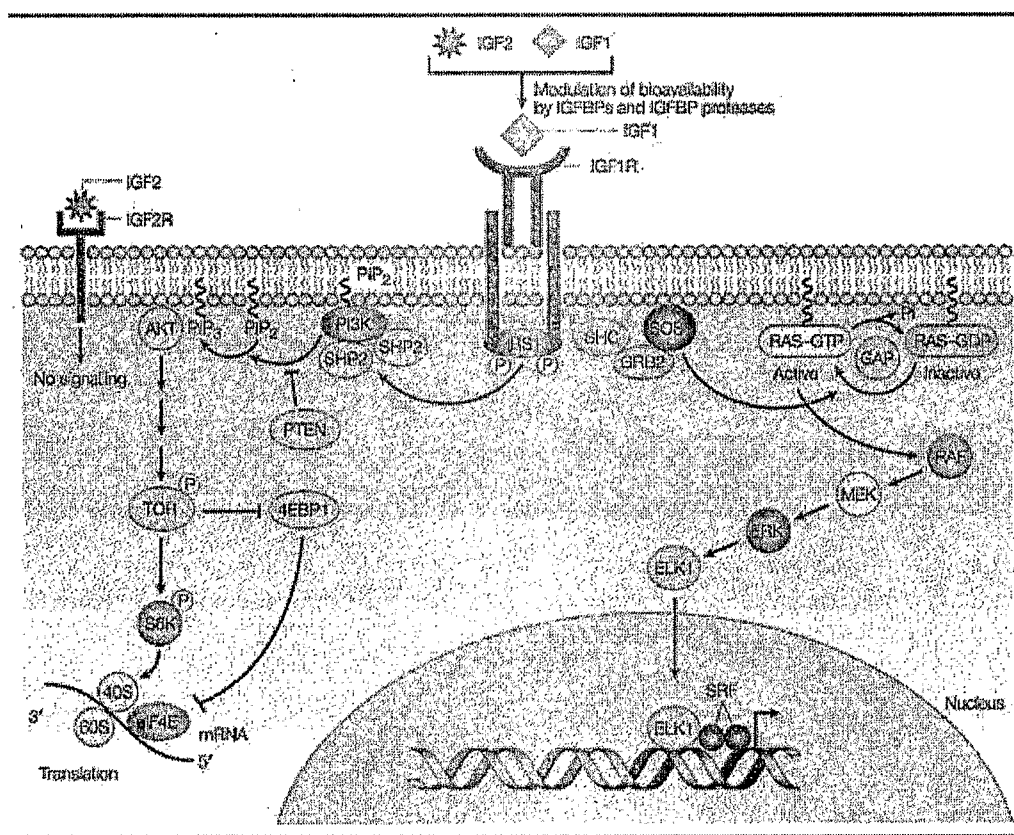

شکل ۱-۱- نمایشی از ترشح IGF-I توسط کبد و کنترل فیدبکی GH در هیپوفیز قدامی (Yu et al., 1999)

^۱ - Growth hormone

۱-۱-۱- رسپتور فاکتورهای رشد شبه انسولینی^۱ (IGF-IR and IGF-IIR)

IGF-I به رسپتورهای انسولین، IGF-IR و IGF-IIR متصل می‌شود اما بیشترین میزان تمایل آن به IGF-IR است. این رسپتور یک رسپتور تیروزین کینازی است که سبب اضافه شدن مولکول فسفات بر روی قسمت‌های تیروزینی پروتئین‌ها می‌شود و سیگنال‌های سلولی را ایجاد می‌کند. IGF-IIR رسپتوری است که هیچ فعالیت داخل سلولی را به راه نمی‌اندازد و فقط با IGF-II فعالیت خود را انجام می‌دهد. به این رسپتور، رسپتور مانوز-۶-فسفات نیز می‌گویند. هر دو رسپتور در مهره داران وجود دارند. هر لیگاند فاکتور رشد شبه انسولینی به طور متمایز به رسپتور هم‌جنس خود متصل می‌شود اگر چه IGF-II می‌تواند به IGF-IR متصل شود (شکل ۱-۲) (Guvakova & Surmacz, 1997).

شکل ۱-۲- فعالیت IGF-IR و IGF-IIR پس از اتصال لیگاند (Guvakova & Surmacz, 1997)

^۱- Insulin-like growth factor receptors

۱-۱-۲- پروتئین‌های متصل شونده به فاکتور رشد شبه انسولینی ۱ (IGFBP)

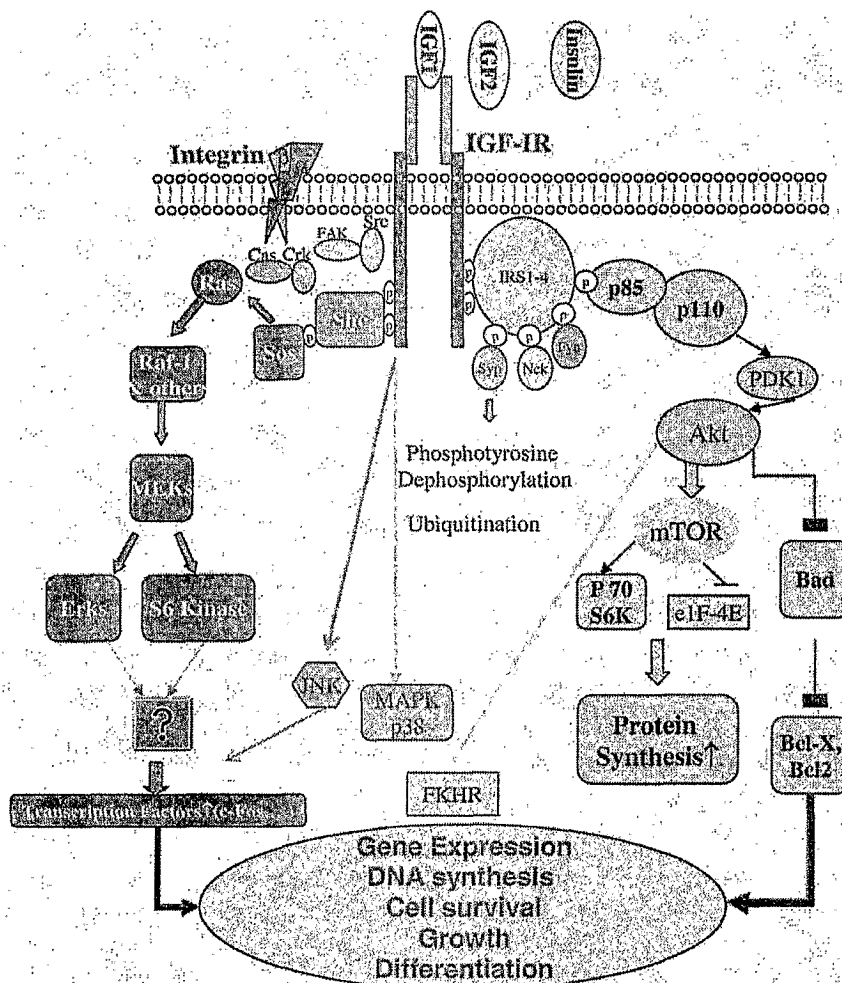
خانواده‌ای از پروتئین‌ها که به IGFs متصل و نیمه عمر آنها را افزایش می‌دهند و در مسیر راه آنها را مهار کرده تا فعالیت زیستی انجام ندهند و در مقصد به تحویل آنها کمک می‌کنند. شش نوع پروتئین متصل شونده به فاکتور رشد شبه انسولینی وجود دارد و حدود ۹۸٪ از فاکتورها همیشه به یکی از این شش نوع پروتئین متصل هستند. IGFBP3 بیشترین پروتئینی است که حدود ۸۰٪ IGF به آن متصل است و نسبت مولار آن با IGF نیز یک به یک است. IGF-I در کبد همیشه به صورت متصل با این پروتئین است وقتی که هورمون رشد به کبد می‌رسد آن دو از یکدیگر جدا شده و فاکتور رشد شبه انسولینی آزاد می‌شود که در رشد و نمو استخوان و عضلات اهمیت زیادی دارد. همچنین پروتئین‌های متصل شونده به فاکتور رشد شبه انسولینی می‌توانند فاکتورها را از رسپتور آن جدا کرده و فعالیت آنها را مهار کند (Duan & Xu, 2005).

۱-۱-۳- فعالیت های فاکتور رشد شبه انسولینی

IGF-I ، IGF-II ، رسپتورهای آنها و پروتئین‌های متصل شونده به آنها اجزای یک شبکه تنظیمی شناخته شده به نام سیستم IGF هستند. در سیستم IGF مولکول اصلی که سیگنالها را ایجاد می‌کند از اتصال IGF به IGF-IR که یک گلیکو پروتئین ترانس‌ممبرین با فعالیت تیروزین کینازی ذاتی است ایجاد میشود القا فعالیت IGF-IR سبب فسفریلاسیون سه باقیمانده تیروزینی در توالی ۱۱۳۱-۱۱۳۵-۱۱۳۶ شده فسفریله شدن دم سیتوپلاسمی رسپتور سبب آغاز آبخار سیگنالی می‌شود و دو مسیر اصلی مشخص که توسط فعالیت این رسپتورها راه اندازی می‌شود .

به طور کلی فاکتور رشد شبه انسولینی در بقا سلولها ، جلوگیری از مرگ برنامه ریزی شده سلولی ، مهاجرت سلولی ، نگهداری سلولها در مقابل استرس و سنتز مولکول DNA نقش دارد (شکل ۱-۳).

¹ - Insulin-like growth factor binding protein

شکل ۳-۱- آبشار سیگنالی و دو مسیر اصلی مشخص که توسط فعالیت این IGF-IR راه اندازی می شود

(Samani et al., 2007)

۱-۲- نقش فاکتور های رشد شبه انسولینی در مهاجرت سلولی

نقش فیزیولوژیکی IGF-I در مهاجرت سلولی به اثبات رسیده است. ارتباط میان IGF-IR و FAK^۱

در این میان اهمیت بالایی دارد. FAK یک پروتئین سیتوپلاسمی تیروزین کینازی غیر رسپتوری است که فعالیت مهم آن فسفوریلاسیون پروتئین های اتصال مرکزی و تنظیم چسبندگی سلول است (Mitra et al., 2005). مطالعات نشان داد فسفوریلاسیون FAK در پاسخگویی به IGF-I هم افزایش و هم کاهش را نشان می دهد. اثر دو گانه IGF-I بر فسفوریلاسیون FAK بستگی به سلولی دارد که در معرض IGF-I قرار گرفته است. زمانی که سلولها کنده شده اند و یا به طور ضعیفی متصل شده اند میزان کلی فسفوریلاسیون FAK

^۱ - Focal adhesion kinase